

## **Presentation av KNUT- projektet och bakgrund till dialogmötet**

Under åren 2009-2014 har det nationella KNUT- projektet genomförts i syfte att: *”stödja skolor och förskolor i arbetet med lärande för hållbar utveckling (LHU) enligt gällande läroplaner och därigenom bidra till en hållbar samhällsomställning, stärka Sveriges roll som en ledande kunskapsnation inom området samt öka intresset för naturvetenskapliga och tekniska studier”.*

Projektägare har varit Energikontor Sydost som verkar i de tre sydostlänen, Kalmar, Kronoberg och Blekinge. Projektet har genomförts i samverkan med tre andra regionala aktörer, BioFuel Region med de fyra norrlandslänen som verksamhetsområde, Framtidsmuseet i Dalarna och Linköpings/Norrköpings kommuner i Östergötland. Projektet har finansierats av Energimyndigheten samt regionala och lokala aktörer.

Övergripande mål för KNUT- projektet har varit att öka antalet skolor som kontinuerligt och strukturerat arbetar med lärande för hållbar utveckling, öka samverkan mellan skola/förskola och omgivande samhälle samt samordna och utveckla arbetet med lärande för hållbar utveckling på nationell och regional nivå.

Projektet har sedan start nått ca 16 000 pedagoger i ett 60-tal kommuner med framförallt olika insatser för kompetensutveckling. Dessa pedagoger beräknas i sin yrkesutövning ha nått drygt 480 000 barn och unga från förskola till gymnasium. De flesta aktiviteterna har genomförts i nära samverkan med intresseorganisationer, regionala organisationer, kommuner och företag.

Den senaste projektperioden har insatserna fokuserat på ett strategiskt arbete i samverkan med länsstyrelser, regionförbund, akademien samt kommuner. Detta för att tydliggöra skolans roll för en hållbar samhällsutveckling och därmed få med skolan som medspelare i det långsiktiga utvecklingsarbete som pågår kommunalt, regionalt och nationellt. Genom att involvera pedagoger, barn och unga i de utmaningar vi står inför ökar möjligheterna att nå uppsatta nationella och internationella mål för hållbar utveckling.

KNUT- projektet har också initierat och samordnat ett nätverk med nationella aktörer som verkar för hållbar utveckling. Nätverkets mål har varit att aktualisera frågan om LHU på politisk nivå i syfte att skolan ska ges mer resurser för att implementera de sammanhållna läroplanernas övergripande fokus på demokrati, elevinflytande och en hållbar samhällsutveckling.

Sedan 2010 har KNUT- projektets insatser följts av en forskargrupp som koordinerats av Anders Jidesjö vid Linköpings Universitet. Forskningsinsatserna har bedrivits som ett projekt och har finansierats av Energimyndigheten. I oktober 2013 lade forskargruppen fram sin rapport under rubriken *”Samhällets utvecklings- och omställningsförmåga: Framgångsrik skolutveckling för lärares arbete med och elevers lärande i energi, resurs, klimat och hållbarhet”.*

Forskningsresultat kopplade till KNUT- projektet visar att det finns viktiga utvecklingsfrågor att arbeta med i det svenska utbildningssystemet. Många lärare uppger att de känner sig osäkra att undervisa i områden de inte gjort förut och förstår inte vilken roll innehållet har för deras undervisningsämnen. Rapporten lyfter också vikten av att undervisningen har relevans i aktuella samhällsfrågor och därigenom tar tillvara elevers intresse, erfarenheter och skapar engagemang. Forskningsresultaten

är allvarliga eftersom de har att göra med samhällets förmåga till handlingskompetens och att skapa kapacitet att möta morgondagens utmaningar.

Forskningsresultaten stämmer väl överens med slutsatser som framkommit i ett flertal av Skolinspektionens undersökningar och rapporter.

Hela forskningsrapporten finns att läsa på KNUT- projektets webbsida, [www.knutprojektet.se](http://www.knutprojektet.se).

Ett fungerande utbildningssystem är viktigt för samhällsutvecklingen. Skolan har en nyckelroll när det gäller att uppnå de långsiktigt uppsatta målen inom energi, klimat, hälsa, miljö etc.

Under FN-dekaden för hållbar utveckling 2005-2014 har skolans styrdokument fått en tydlig inriktning mot hållbar utveckling. Under denna period har forskning bedrivits och stödmaterial och litteratur har tagits fram. Men implementering i den konkreta undervisningens genomförande saknas i princip helt vilket avspeglas dels i direktkontakt med pedagoger men också i olika nationella studier. Dekaden ersätts nu inom FN av Global Action Program där Sverige, liksom övriga medlemsländer, har tagit fram rekommendationer på framtida satsningar inom LHU.

Implementering är en av de viktigaste satsningarna för att skolledare och pedagoger ska få det stöd de efterfrågar i sitt uppdrag att förbereda barn och ungdomar inför morgondagens utmaningar och involvera dem i den pågående samhällsutvecklingen. Detta samtidigt som elevernas möjlighet att nå målen i läroplanen ökar. För att genomföra en sådan implementering krävs en långsiktig och sektorsövergripande satsning där kunskap och resurser samordnas på alla nivåer. Vi bjuder därför in till dialogmöten på såväl nationell som regional nivå för att diskutera hur vi gemensamt formar sektorsövergripande samarbeten.

Information om KNUT- projektet och våra aktiviteter finns på [www.knutprojektet.se](http://www.knutprojektet.se)

För ytterligare information vänligen kontakta Kerstin Eriksson, projektledare och nationell koordinator, [kerstin.eriksson@energikontorsydost.se](mailto:kerstin.eriksson@energikontorsydost.se).